

Prikaz skupa

ZAVRŠNI DOGAĐAJ PROGRAMA »PODRŠKA DJECI IZBJEGLICAMA I MIGRANTIMA U PROCESU INTEGRACIJE U ZEMLJAMA EU« I PREDSTAVLJANJE PROGRAMA »PODRŠKA DJECI I OBITELJIMA U MIGRACIJAMA U PROCESU ZAŠTITE I INTEGRACIJE U HRVATSKOJ«

Zagreb, 1. – 2. veljače 2024.

Dvodnevni skup pod nazivom „Jačanje nacionalnih kapaciteta za poboljšanu zaštitu djece bez pratnje i raseljene djece iz Ukrajine“ održan je dana 1. i 2. veljače 2024. godine. Organizatori skupa bili su Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Ured UNICEF-a za Hrvatsku. Program „Podrške djeci izbjeglicama i migrantima u procesu integracije u zemljama EU“ proveden je uz podršku i suradnju Državnog tajništva za migracije Švicarske Konfederacije te uz suradnju Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Hrvatskog zavoda za socijalni rad te uz mnogobrojne provedbene partnere. Sami program financiran je sredstvima Vlade Švicarske Konfederacije.

Program se provodio od 1. prosinca 2022. do 29. veljače 2024. u Republici Hrvatskoj te u još pet zemalja Europske unije - Bugarskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj.

Istraživački tim Pravnog fakulteta činili su prof. dr. sc. Aleksandra Korać Graovac, kao voditeljica programa, prof. dr. sc. Irena Majstorović, izv. prof. dr. sc. Ivan Šimović, izv. prof. dr. sc. Anica Čulo Margaletić i izv. prof. dr. sc. Barbara Preložnjak s Katedre za obiteljsko pravo, potom izv. prof. dr. sc. Goranka Lalić Novak s Katedre za upravnu znanost, doc. dr. sc. Tena Hoško s Katedre za međunarodno privatno pravo te izv. prof. dr. sc. Lucija Vejmelka s Katedre za teoriju i metode socijalnog rada pri Studijskom centru socijalnog rada. Prof. dr. sc. Aleksandra Korać Graovac, prof. dr.

sc. Irena Majstorović i izv. prof. dr. sc. Lucija Vejmelka bile su koordinatorice ovog programa.

Dvodnevni skup započeo je 1. veljače 2024. u 10 sati. Praćenje programa bilo je organizirano na dva načina: uživo u Hotelu Dubrovnik te *online* putem platforme Zoom. Prisutnima se prvi pozdravnim govorom obratio gospodin NJ. E. Urs Hammer, veleposlanika Švicarske Konfederacije u Republici Hrvatskoj. Potom se prisutnima obratila gospođa Margareta Mađerić, državna tajnica u Ministarstvu rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te gospođa Regina Castillo, predstojnica Ureda UNICEF-a za Hrvatsku. Nakon pozdravnih govora, Ana Dautović, zamjenica predstojnice Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, izložila je planove za 2024. i 2025. godinu kroz najavu programa „Podrška djeci i obiteljima u migracijama u procesu zaštite i integracije u Hrvatskoj“.

Nakon kraće pauze, u ime dekana Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Ivana Koprića, skup je pozdravila prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, prodekanica za znanost, inovacije, transfer znanja i cjeloživotno obrazovanje koja je tom prilikom zahvalila Uredu UNICEF-a na podršci u provedbi ovog hvalevrijednog programa kao i stručnom tima Fakulteta na višemjesečnom angažmanu u provedbi programa.

Usljedio je prikaz provedbe programa „Jačanje nacionalnih kapaciteta za poboljšanu zaštitu djece bez pratnje i djece odvojene od obitelji iz Ukrajine“ pod vodstvom prof. Korać Graovac i prof. Majstorović. Istaknule su da je Pravni fakultet, kao provedbeni partner Ureda UNICEF-a za Hrvatsku od lipnja 2023. do veljače 2024. godine proveo analitičku procjenu pravnog okvira skrbništva te međunarodne i privremene zaštite djece bez pratnje raseljene iz ratom zahvaćene Ukrajine. Analizom je bilo obuhvaćeno više od 50 normativnih i strateških dokumenata usvojenih u okviru Ujedinjenih naroda, Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, Europske unije, Vijeća Europe te Republike Hrvatske. U okviru ovog programa stručnjaci su odredili četiri prioritete teme prekogranične suradnje, a to su:

1. pitanje pravne odgovornosti za djecu kroz institut skrbništva
2. osiguranje pristupa međunarodnoj zaštiti primjerenoj pojedinačnim situacijama
3. zaštita djece od rizika kao što su nasilje, zlostavljanje, zanemarivanje i iskorištavanje i
4. osmišljavanje i provedba dugoročnih rješenja koja bi osnaživala najbolji interes djeteta u svim odlukama koje su važne za djecu i koje se u odnosu na djecu donose.

Usljediла je kratka najava prikaza rezultata kvalitativnog istraživanja kojeg su izložile prof. Korać Graovac, prof. Majstorović te izv. prof. Vejmelka, a koje je detaljnije izloženo drugog dana. Istaknuto je da je samo istraživanje provedeno u suradnji sa stručnjacima, ali i skrbnicima i zaposlenicima nadležnih ustanova koji se

svakodnevno susreću s djecom bez pratnje. Istaknule su: „Cilj ovog kvalitativnog istraživanja je saznati mišljenje i iskustva vezano uz pravnu zaštitu djece bez pratnje i raseljene djece iz Ukrajine, uključujući djecu evakuiranu iz alternativne skrbi iz Ukrajine.“ Prvi dan skupa završio je kratkom raspravom i preporukama.

Drugi dan skupa, održan 2. veljače 2024., proveden je u potpunost putem platforme Zoom te je bio zamišljen kao *online* edukacija. Na početku drugog dana koordinatorice programa, prof. Korać Graovac, prof. Majstorović i izv. prof. Vejmelka izložile su ciljeve i rezultate programa „Jačanje nacionalnih kapaciteta za poboljšanu zaštitu djece bez pratnje i djece odvojene od obitelji iz Ukrajine“. Ponovno su naglašene prioritetne teme prekogranične suradnje vezane za pružanje pomoći djeci raseljenoj iz Ukrajine te su izloženi rezultati kvalitativnog istraživanja kroz četiri tematska područja prezentacije je prikazala opsežnu i dugotrajnu priprema istraživanja uz poštivanje najviših etičkih standarda, a svi dobiveni podaci su u potpunosti anonimizirani.

Uslijedio je rad u dvije skupine. Jedna skupina stručnjaka imala je priliku upoznati se sa slučajem grupnog dolaska djece iz Ukrajine u Hrvatsku. Radilo se o najavljenom dolasku skupine od 12 djece iz alternativne skrbi u pratnji osobe koja o njima skrbi. Kako se radilo o najavljenom dolasku, smještaj je bio osiguran te je nadležno ministarstvo bilo obaviješteno o istom. Druga skupina bavila se slučajem individualnog dolaska maloljetnog djeteta iz Ukrajine u pratnji odrasle osobe koja se izjašnjava kao baka djeteta. Prvi izazov bio je utvrditi postoji li stvarni, životni odnos između djeteta i odrasle osobe te na temelju toga zaključiti postoji li pravna osnova za povjeravanje djeteta toj osobi. Stručnjaci su mogli postavljati pitanja vezano za slučajeve te iznijeti svoja iskustva iz prakse.

Kako je svaka skupina imala priliku slušati samo o jednom praktičnom primjeru, prof. Čulo Margaletić nakon završenog rada u odvojenim skupinama ukratko je svima izložilo slučaj skupnog dolaska djece i problematiku takvog dolaska vezano za mogućnost osiguravanja smještaja i pružanja zaštite, a prof. Preložnjak prikazala je slučaj individualnog dolaska djeteta u pratnji bake i problematiku skrbništva u ovom slučaju. Potom je doc. Hoško dala pregled međunarodnih dokumenata koji su bili primjenjivani u istraživanju. Prof. Šimović govorio je o Protokolu o postupanju prema djeci bez pratnje te je ukazao na njegove manjkavosti, ali i prostoru za njegovu unaprjeđenje kako bi se ubrzalo i olakšalo pružanje pomoći djeci kao posebno ranjivoj skupini u situacijama dolaska iz ratnih područja.

Prema programu predviđenom za drugi dan, uslijedila je kraća rasprava. Stručnjaci su se vrlo rado uključili u raspravu svojim pitanjima, ali i iznijeli svoja iskustva iz prakse i načine kako oni djeluju u ovakvim osjetljivim situacijama. Na službenom zatvaranju skupa upućena je zahvala svim sudionicima i partnerima koji su omogućili provedbu programa.

Priredila: Iva Turudić